

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานแบบมีสัณฐานผูกพันของบริษัท ชันสวีท จำกัด ในพื้นที่ 5 อำเภอ 14 ตำบล ได้แก่ อำเภอแม่แตง อำเภอเชียงดาว อำเภอพร้าว อำเภอสันป่าตอง และอำเภอแม่วาง จำนวน 1,316 คน ซึ่งปลูกข้าวโพดหวานแบบมีสัณฐานผูกพัน

กลุ่มตัวอย่าง

ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage random Sampling) โดยมีวิธีการดังนี้

1. สุ่มเลือกตำบล ในอำเภอแม่แตง อำเภอเชียงดาว อำเภอพร้าว อำเภอสันป่าตอง และอำเภอแม่วาง ซึ่งมีทั้งหมด 14 ตำบล โดยสุ่มเลือกร้อยละ 50 ของตำบล ในแต่ละอำเภอ ได้จำนวน 7 ตำบล ดังนี้

อำเภอแม่แตง จำนวน 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลช่อแล

อำเภอเชียงดาว จำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลเมืองาย ตำบลทุ่งข้าวพวง

อำเภอพร้าว จำนวน 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลโหล่งขอด

อำเภอสันป่าตอง จำนวน 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลมะขุนหวาน

อำเภอแม่วาง จำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านกาด ตำบลแม่วิน

2. สุ่มเลือกหมู่บ้าน โดยทำการสุ่มเลือกหมู่บ้านจาก 7 ตำบล ได้จำนวน 7 หมู่บ้าน และสุ่มเลือกประชากรตามบัญชีรายชื่อเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานแบบมีสัณฐานผูกพัน คิดเป็นร้อยละ 15 ของจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานแบบมีสัณฐานผูกพันทั้งหมด 1,316 คน (นำชัย, 2529:53) รวมจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 197 คน ดังนี้

อำเภอ	ประชากรเกษตรกร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
อำเภอแม่แตง	310	47
อำเภอเชียงดาว	514	77
อำเภอพร้าว	170	25
อำเภอสันป่าตอง	114	17
อำเภอแม่วาง	208	31
รวม	1,316	197

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามเพื่อสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานแบบมีสัญญาผูกพัน เป็นรายบุคคล เพื่อจะได้เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มีลักษณะคำถาม ดังนี้

1. การกำหนดคำตอบให้ หรือเรียกว่าคำถามแบบปลายปิด (Close-ended Question) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ข้อมูลทางเศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร
2. การให้คำตอบโดยเสรี หรือเรียกว่าคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Question) เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวาน
3. แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามเทคโนโลยีที่ทางบริษัทได้แนะนำ เพื่อเป็นการกำหนดระดับการยอมรับ 3 ระดับ คือ ยอมรับมาก ยอมรับปานกลาง ยอมรับน้อย เพื่อให้ได้คำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และให้คะแนนตามที่กำหนด

การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบแบบสอบถามในการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้วิจัย ตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุง รวมทั้งนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา เพื่อช่วยตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการประมวลข้อคิดเห็นและทำการปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานแบบมีสัญญาผูกพันนอกเขตพื้นที่ศึกษา แต่เป็นพื้นที่ใกล้เคียงกับพื้นที่จริง จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของเกษตรกรในแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง ก่อนจะนำไปใช้สัมภาษณ์จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากสนาม ได้เก็บข้อมูลซึ่งได้จากการสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานแบบมีสัญญาณผูกพัน ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 197 คน จากแบบสอบถาม ด้วยตนเอง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ จากสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ จากบริษัทที่ส่งเสริมการปลูกข้าวโพดหวานแบบมีสัญญาณผูกพันในจังหวัดเชียงใหม่ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science , SPSS)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย
 - 1.3 ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum)
 - 1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. การวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามโดยใช้สถิติวิเคราะห์ คือ ค่าไคสแควร์ (Chi-square) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม กับการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกข้าวโพดหวานแบบมีสัญญาณผูกพัน